A°. 1857. N°. 302.

Opregte Haarlemsche Courant
Dingsdagsche · van 22 December.

[*Bij N°. 302 dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 18 December.

Dezer dagen zijn bij de oostenrijksche Regering depeches ontvangen uit Frankfort, betreffende den aanleg van de vaste brug over den Rijn, voor Straatsburg, tot welker daarstelling een verdrag tusschen de Regeringen van Frankrijk en van Baden is gesloten. Men houdt het voor zeker, dat tot dien aanleg door de bevoegde magt verlof zal worden verleend. Oostenrijk verlangt alleen, dat ter verzekering van den overgang van den Rijn op het punt van Kehl, een vestingwerk zal worden aangelegd, even als ter verdediging van de overgangspunten aan de Weichsel en de Nogat bruggen aanwezig zijn.

— In de oostenrijksche italiaansche Staten hebben eenige huizen, welke in den zijde-handel betrokken zijn, zich genoodzaakt gevonden hunne betalingen te schorsen. Om dezelve tegemoet te komen, en vermits de stremming slechts van een tijdelijken aard schijnt te zijn, heeft men van regeringswege voor een paar millioenen bons uitgegeven en daarvoor goederen in pand genomen. De prijs der zijde is intusschen belangrijk gedrukt geworden.

PARIJS, 19 December.

Het republikeinsche dagblad *le Courrier de Paris* behelst heden weder een hoofdartikel: „*over de vrijheid en het Keizerrijk*", waarin dezelfde beginselen worden ontwikkeld, als welke in de aan den heer *Emile de Girardin* toegeschrevene artikelen zoozeer de algemeene aandacht hebben getrokken. De voorstanders van het liberale stelsel zijn zeer ingenomen met het vierde dagblad-vertoog over dat onderwerp, en vestigen vooral de aandacht op dat gedeelte van het artikel, waarin wordt aangemerkt, dat de beginselen van den schrijver bij verreweg het grootste gedeelte der bevolking ingang hebben gevonden, en uiteengezet, dat de vereeniging van den monarchalen vorm met de democratische vrijheid allezins mogelijk moet worden geacht, en zulks te meer, als men nagaat, dat de vereeniging in beginsel is erkend door het Bewind en het Land, op den dag der afkondiging van het Keizerrijk, toen tevens het algemeene stemregt op eene schitterende wijze gehandhaafd en bekragtigd is geworden. De schrijver zegt te dezen aanzien, dat het denkbeeld van Keizerrijk, 't welk zoo naauw verwant is met dat van kracht, van eerbied, van orde onder de wet, natuurlijk de gedachte aan de vrijheid moet verlevendigen. Het eerste is het hoofdvereischte voor het bestaan des Lands; het tweede is de volkswensch. Verder merkt de schrijver aan, dat de dagbladpers het Land wel is waar niet meer bestuurt, maar hare roeping tot voorlichting daarom niet behoeft te verzaken, en steeds zal ondervinden, zooals thans reeds met den *Courrier de Paris* het geval is, dat het publiek gaarne gedrukt ziet, wat het verlangt.

De schrijver eindigt met de navolgende stelling: „Evenzeer als het Keizerrijk heeft gesteund op de Vrijheid, kan thans de Vrijheid steunen op het Keizerrijk" en daagt hij ieder uit om tegen de gegrondheid van die stelling optekomen.

Van de zijde der clericalen wordt de spot gedreven met dat artikel, en wordt hetzelve voorgesteld als een onschadelijke aanval van eenen publicist, die zoo gaarne weder van zich wil doen spreken, maar weldra zal bespeuren, dat zijn tijd voorbij is en niemand meer om hem denkt of wil denken.

— In het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* heeft de heer *Louis Veuillot* een artikel geleverd, waarin hij den graaf *de Montalembert* zeer hevig aanvalt, en voorstelt als een der gevaarlijkste vijanden van het katholicismus, omdat hij de parlementaire regeringsvormen en de vrijheid steeds als de beste staats-regeling blijft beschouwen. Van zijnen kant wordt in *le Correspondent*, het door den heer *de Montalembert* bestuurde katholieke orgaan, een betoog gelezen, waarin de clericale dagbladschrijvers van den stempel van den heer *Veuillot* worden voorgesteld als ellendelingen, die verblind zijn door de laaghartigheid, welke zoo naauw met de menschelijke natuur verbonden is, en die, op het dwaalspoor gebragt door haat, vrees, wangunst of hebzucht, alles tot slaaf willen maken, het woord zoowel als de pen, — de wetenschap zoowel als de kunst, — den openbaren zoowel als den bijzonderen persoon, — maar boven alles de waardigheid zoowel als het geweten van den staatsburger.

Volgens den heer *Veuillot*, is de heer *de Montalembert* een treurig voorbeeld van onbestendigheid en zwakheid; — is hij te revolutionair voor de katholieken, te katholiek voor de revolutionairen: daardoor verstoten door zijne vijanden en verloochend door zijne gewezene vrienden, die hij grievend heeft gekrenkt, en strekt alles, wat hij thans in zijn gevoel van wrevel onder de menschen verbreidt, tot een krachtig voedsel voor degenen, welke zich de vernietiging der katholieke Kerk als hoogste doel van hun voortdurend streven hebben voorgesteld.

Het behoeft wel geene vermelding, dat deze hevige strijd over een hoofd-beginsel tusschen de twee invloedrijkste katholieke publicisten hier te lande, niet weinig opzien baart. Het belang in dezen strijd wordt nog verhoogd door de bekendmaking van het nieuwe prospectus van het clericale orgaan, 't welk, onder den naam van *l'Universel*, op 1 Januarij in 't licht zal verschijnen. De heer *Jules Gondon*, de gewezen redacteur van *l'Univers*, die den *Universel* zal besturen, zegt in zijn prospectus, dat hij als een verdediger van het katholicismus zal optreden, en daarbij die matiging en liefde zal trachten in 't oog te houden, welke de christelijke deugd bij uitnemendheid kenmerken. Deze verklaring zou een blijk zijn, dat *l'Universel* geenszins de rigting van *l'Univers* zal volgen. Het nieuwe orgaan zal echter ook geenszins optreden als een verdediger der parlementaire vormen, vermits de heer *Gondon* verder verklaart, dat hij den Keizer zal geven wat des Keizers is, maar voor 't overige bij elke gelegenheid zal toonen, dat hij een warm voorstander van de naauwe vereeniging van Kerk en Staat is.

— Het *Journal des Débats* behelst een artikel over den Koning van Pruissen, waarin de gezondheids-toestand van dien Vorst als zeer ongunstig wordt voorgesteld. Volgens dat blad, heeft de Koning volstrekt geene verbetering ondervonden van de rust, welke hij nu gedurende twee maanden heeft genomen, en is er ook geene beterschap te wachten, vooral wat het volslagen gemis van geheugen aangaat. Daarna wordt in de *Débats* uiteengezet, dat de toestand des Konings hoogst ongunstig werkt op den algemeenen toestand van Pruissen, waar het gemis van het souvereine gezag zich dagelijks meer en meer doet gevoelen. De *Prins van Pruissen* is slechts bij delegatie met het koninklijk gezag bekleed, en heeft met de meest loffelijke naauwgezetheid zich beschouwd als den mandataris des Konings, en dikwerf in twijfelachtige omstandigheden, bij onzekerheid omtrent 's Konings wil, zich onthouden van het nemen van bepaalde besluiten. Pruissen is daardoor gebragt in een buitengewonen toestand, waarvan de geschiedenis geen voorbeeld oplevert. Naar luid van de *Débats*, kunnen daaruit gevaren voortspruiten voor de geheele wereld, en meer bijzonder voor Pruissen.

— De heer *Dupin* heeft, bij de aanvaarding der betrekking van procureur-generaal, gezegd, dat zijne taak als executeur-testamentair van Koning *Lodewijk Philips* was afgeloopen. De heeren *de Montmorency*, *de Montalivet* en *Scribe* hebben, naar aanleiding van die verklaring, een brief geschreven aan den heer *Bocher*, den administrateur der eigendommen van het stamhuis *Orleans*, inhoudende, dat zij hunne taak als executeuren geenszins als afgedaan beschouwen, meer in 't bijzonder met het oog op de sequestratie-besluiten van het jaar 1852.

— Dezer dagen is voor het Hof te Evreux een regtsgeding gevoerd, ter zake van een misdrijf, gepleegd in de hoogere maatschappelijke kringen. De zaak betrof het doodschieten van zekeren heer *Guillot*, door den veldwachter *Crépel*. De heer *Guillot*, een gehuwd man van ruwe zeden, had een minnenhandel aangeknoopt met eene 20jarige dame, genaamd *Laurence*, de gouvernante in de familie *Jeufosse*, bestaande uit eene weduwe, twee zonen en eene 18jarige dochter, welke familie een landgoed bewoont naast dat van *Guillot* gelegen. Daarna had *Guillot* pogingen aangewend om in ongeoorloofden omgang te komen met de jeugdige dame *Jeufosse*, en allerlei middelen daartoe beproefd. De weduwe en de zonen hadden dat bemerkt en *Guillot* vruchteloos bij herhaling gewaarschuwd. Eindelijk had de weduwe haren boschwachter *Crépel* gelast, om op *Guillot* te schieten, als deze zich op haren grond mogt vertoonen: *Crépel* had aan deze last voldaan en *Guillot* met loopers doodgeschoten.

Na eene zeer uitvoerige regtsvordering, ter zake van den moord, door *Crépel* gepleegd met medepligtigheid van de weduwe *Jeufosse* en hare zonen, zijn de vier beschuldigden door de gezworenen vrijgesproken van moord en door het Hof veroordeeld in de kosten van het proces, in 't welk de weduwe *Jeufosse* zich civiele partij had gesteld. Het regtsgeding heeft zeer de aandacht getrokken, en de bijzonderheden van hetzelve worden door bijna al de dagbladen in het breede medegedeeld. Algemeen erkent men, dat de beschuldigden hunne vrijspraak voornamelijk te danken hebben aan de uitstekende wijze, waarop zij door den beroemden advocaat *Berryer* zijn verdedigd. Er zijn echter regtsgeleerden, die de wijze waarop de zaak is behandeld zeer afkeuren, en den pleitbezorger verwijten, dat hij ditmaal is opgetreden als de lofredenaar van den sluipmoord. De advocaat-generaal heeft, den heer *Berryer* beantwoordende, hem bestempeld met den naam van: „*le Prince de la parole.*" De bedoelde regtsgeleerden meenen, dat deze „prins" misbruik van zijne magt heeft gemaakt om indruk te maken op wufte gezworenen, die gewoonlijk niet weten wat zij doen, doch vooral thans een bewijs hebben gegeven van volslagen gebrek aan die kennis, welke noodig is ter beoordeeling van schuldpligtigheid van beklaagden.

PARIJS, 20 December.

In den *Moniteur* is aangekondigd, dat de Keizer op nieuwjaarsdag het corps-diplomatique en de geconstitueerde ligchamen zal ontvangen.

Den 2den Januarij zullen de Keizer en de Keizerin in eene plegtige receptie ten Hove de vrouwen der leden van het corps-diplomatique ontvangen.

— Uit de wijze, waarop de sardinische dagbladen zich uitlaten over de aanspraak, waarmede Koning *Victor Emmanuel* de Kamers heeft geopend, zou, naar men van eene liberale zijde meldt, moeten worden afgeleid, dat de clericale regterzijde nogal verlegen is met de wending, welke de zaken hebben genomen. De meeste candidaten der geestelijkheid hebben zich bepaald verbonden om het ministerie *de Cavour* te bestrijden, 't welk thans niet gemakkelijk zal zijn, nu het te Turin uitkomende clericale hoofdorgaan *Armonia* zelf verpligt is te verklaren, dat het tevreden is met 's Konings aanspraak, en moet erkennen, dat eene clericale Regering niet beter zou hebben kunnen spreken.

Verder wordt aangemerkt, dat in Sardinie eene afscheiding wordt bespeurd onder de aanhangers der regterzijde, vooral omtrent de meerdere of mindere verdiensten, welke aan Koning *Karel Albert* moeten worden toegekend. Vele dezer aanhangers hebben de zinsnede van 's Konings aanspraak, waarin deze de nagedachtenis zijns vaders heeft gehuldigd, met geestdrift toegejuicht, en daardoor al 't ware het bewijs geleverd, dat zij volkomen gezind zijn om zich te vereenigen met de staatkunde, welke de door dien Vorst beledene beginselen ten grondslag heeft.

Van eene andere zijde wordt de staat van zaken te Turin minder gunstig beoordeeld, en wordt aangemerkt, dat de aanspraak van den Koning, die zooveel mogelijk allen heeft willen te vrede stellen, al de partijen gelijkelijk heeft mishaagd.

— Naar men verneemt, heeft de Regering besloten om met de verkiezing van Afgevaardigden alhier zoolang te wachten, als met de constitutionele bepalingen overeenkomstig is. Zelfs zouden door haar maatregelen worden genomen om de hernieuwing van dat „staatkundige komediespel", zooals een dagblad die verkiezing noemt, te voorkomen.

LONDEN, 19 December ('s avonds).

Eergisteren is hier, onder voorzitting van den burggraaf *Bury*, eene vergadering gehouden van voorstanders eener verandering van het bestuur van O. Indie. Op voorstel van den heer *Roebuck*, die in het breede het woord voerde, is eene verklaring aangenomen, inhoudende: „dat het stelsel van het dubbele bestuur over Indie (door het gouvernement en door de O. I. Compagnie) gebleken is onbestaanbaar te zijn met de welvaart en het geluk der ingezetenen van dat land, en met de veiligheid en handelswelvaart van het britsche Rijk; dat het derhalve, ter verzekering van de nationale belangen en om den zedelijken en maatschappelijken toestand der indische bevolking te verbeteren, hare vermogens en hulpbronnen te ontwikkelen en haar voor personen en eigendommen bescherming te verleenen, noodig is, dat voor Indie een verantwoordelijk gouvernement, hetwelk namens de Kroon handelt, worde ingevoerd, onder hetwelk alle misbruiken tegengegaan kunnen worden door de controle der bevolking van Engeland, uitgeoefend door hare vertegenwoordigers in het Huis der gemeenten." Op voorstel van een der andere sprekers is bij deze verklaring nog gevoegd: „dat bij de bedoelde verandering de politieke regten en de godsdienstige gevoelens der bevolking van Indie geëerbiedigd behooren te worden, en dat, ter verzekering daarvan, eene radicale verandering ten aanzien der vertegenwoordiging van de bevolking hier te lande vereischt wordt." De heer *Roebuck* heeft zich tegen deze bijvoeging verklaard, op grond, dat hij, ofschoon een voorstander van parlementaire hervorming, het in 't belang der beoogde verbetering van het bestuur in O. Indie verkieslijk vond, dat het vraagstuk van die hervorming bij deze gelegenheid onaangeroerd bleef.

Gisteren is weder een stoomschip, de *Argo*, met 800 militairen van Portsmouth naar O. Indie vertrokken.

Naar men verneemt, is het getal der manschappen, die bij de onderscheidene corpsen van het leger dienst genomen hebben, maar nog niet bij dezelve ingedeeld kunnen worden, in deze hoofdstad zoo groot, dat het gouvernement eene bijzondere kazerne moet laten bouwen, om die lieden, welke thans bij de burgers gebilletteerd zijn, te huisvesten. — Ook wordt verzekerd, dat het gouvernement besloten heeft, geene regimenten der militie meer voor de vaste krijgsdienst opteroepen.

— De opperbevelhebber van het leger, Z. K. H. de Hertog *van Cambridge*, heeft eene dagorde uitgevaardigd, waarin hij zijne afkeuring te kennen geeft van de verschoonende gezindheid, welke de krijgsraden dezer dagen betoond hebben ten aanzien van twee officieren, die wegens overtreding der krijgstucht teregtgesteld werden. Z. K. H. verklaart in die dagorde, dat officieren, welke zich aan zoodanige ernstige misdrijven hebben schuldig gemaakt, niet aan de genade van H. M. aanbevolen hadden behooren te worden „nademaal zij getoond hebben onwaardig te zijn om hunne Koningin in het Rijk te dienen in eenen stand, die gehandhaafd en bestuurd moet worden door de beginselen van eer en krijgstucht."

— In de jongste berigten van de Kaap de Goede-Hoop wordt het getal der Kaffers, die, zoo als bekend is, in den laatsten tijd naar de Kaap-kolonie geweken zijn, ter zake van gebrek aan voedsel, en daar door de engelsche kolonisten verzorgd worden, niet minder dan 19,239, dat is denkelijk wel de helft van de bevolking, die op het einde van den jongsten oorlog in Britsch-Kafferland overig was. — Men vleit zich, dat niet ligt meer een oorlog met de Kaffers zal uitbreken.

— Volgens den laatsten staat der Eng. Bank, den 16den dezer opgemaakt, was het bedrag der in omloop zijnde biljetten toen 19,643,560 p. st., dat is bijna 500,000 minder dan eene week te voren, en was de voorraad van specie tot 9,450,855 p. st. geklommen en dus met 1,381,366 p. st. vermeerderd.

In de heden eindigende week heeft de invoer van goud en zilver uit het buitenland eene som van 866,511 p. st. bedragen, waaronder ruim 520,000 p. st. uit de Ver.-Staten, 10,428 p. st. uit Australie, 117,236 p. st. uit West-Indie, 80,000 p. st. in goud uit Rusland, 40,000 p. st. uit de Levant, 70,000 p. st. in zilver van het vasteland van Europa, enz. De uitvoeren hebben daarentegen 560,291 p. st. beloopen.

Men verwacht nu over weinige dagen eene vermindering van het disconto der Eng. Bank.

De beurs was heden zeer willig. De 3 pc. gecons. resc. 92½ à ⅝.

BRUSSEL, 20 December.

In de Kamer van Gedeputeerden is gisteren een ontwerp-adres goedgekeurd, waarin de Koning wordt gelukge-

wenscht met het vooruitzigt op de verlossing van H. K. H. de Hertogin *van Braband*. Na de lezing van dat ontwerp, 't welk met algemeene (70) stemmen is goedgekeurd, heeft de Kamer den heer *Loos* benoemd als lid der commissie van toezigt op de amortisatie-kas, ter vervanging van den niet weder als Gedeputeerde gekozen baron *Osy*.

— De heer *Dechamps* heeft een brief doen bekend maken in het liberale hoofdorgaan *l'Indépendance*, waarin hij zich verdedigt tegen de aantijging, alsof hij buitenlandsche dagbladen voorbedachtelijk en te kwader trouw verkeerd omtrent Belgie zou hebben ingelicht. Dat hoofdorgaan laat zich alles behalve onvriendelijk uit over dien clericalen hoofdleider, en *betreurt* het zelfs, dat die teregtwijzingen niet vroeger ter algemeene bekendheid zijn gebragt. Er worden personen gevonden, die meenen, dat de heer *Dechamps* thans pogingen aanwendt om zich te verstaan met de liberalen, in de hoop, dat hij bij de eerstkomende vacature als Gedeputeerde zal worden gekozen. In een ander liberaal blad wordt de aanmerking gemaakt, dat eene verloochening van beginselen bij den heer *Dechamps*, die vroeger wel een Republikein is geweest, geene verwondering zal kunnen baren.

Thans begint er strijd te ontstaan over de vraag, of de aanstaande gewone algemeene verkiezingen voor 1858 zullen moeten plaats hebben in Oost-Vlaanderen, Henegouwen, Luik en Limburg, dan wel in de vijf andere provincien. De clericalen beweren, om ligt te begrijpen redenen, het eerste.

— Het schijnt eenigzins vreemd te mogen worden genoemd, dat de betrekking van minister van Openbare Werken steeds onvervuld blijft. Verschillende personen worden genoemd als daarvoor in aanmerking zullende komen.

BRUSSEL, 20 December.

De minister van Oorlog heeft een ontwerp van wet voorgedragen, bij 't welk het bedrag van het belgische leger op 80,000 man wordt behouden, en de ligting van de militiens voor het aanstaande jaar op 10,000 man wordt bepaald.

Voor de overige ministerien zijn de noodige kredieten aangevraagd om de zaken geregeld aan den gang te kunnen houden, tot dat de begrooting zal zijn tot stand gebragt.

— Naar luid van berigten uit Rusland, door het dagblad *le Nord* medegedeeld, heeft de militaire gouverneur van Wilna op 's Keizers last belangrijke verordeningen medegedeeld en voorgeschreven aan de gouverneurs van Kowno en Grodno, strekkende om den weg te banen tot de vrijverklaring van de landlieden in deze drie provincien. Daarin wordt met lof gewaagd van de voorstellen van de vertegenwoordigers van den adel in die landschappen, en wordt gelast, dat zij zullen medewerken tot het vestigen van committés, ingesteld om aan landbouwers een beteren en meer gunstigen toestand te verzekeren. Het hoofdbeginsel, op 't welk de vrijverklaring zal berusten, is, dat de grondbezitter zijn regt op den grond behoudt, en dat de landbouwer zijne woning zal kunnen koopen, met den noodigen grond om in zijne behoeften te voorzien, op zoodanige voorwaarden als volgens de plaatselijke gewoonten gebruikelijk is; — dat hij inmiddels voor het gebruik van den grond, of in geld, of in arbeid, vergoeding zal geven, en dat in elk geval de opbrengst van de belasting, aan het Rijk of aan de provincie verschuldigd, gewaarborgd zal blijven.

's GRAVENHAGE, 21 December.

Zaturdag heeft er een buitengewone Raad van ministers plaats gehad, in welken het antwoord op de aanmerkingen van de Eerste-Kamer, betreffende de staatsbegrooting, is overwogen.

— Bij besluit van 24 october heeft Z. M., beschikkende op het rekest van *N. D. Brandon*, c. s. bewilliging verleend tot oprigting te Amsterdam van eene naamlooze maatschappij van koophandel, onder den titel van „Koninklijke Fabriek van Waskaarsen", en zulks op den voet en onder de voorwaarden als omschreven zijn bij het ten rekeste overgelegde ontwerp der acte van oprigting. — Bij besluit van 20 November heeft Z. M. bewilligd in eene verzochte wijziging der acte van oprigting der voornoemde vennootschap.

— Bij besluit van den 19den dezer, heeft Z. M. de Koning aan den heer *G. van der Pas*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Heeswijk.

— Bij de beraadslaging in de afdeelingen der Eerste Kamer over het *tweede* hoofdstuk der begrooting, is het gemis van een eigen lokaal voor dezelve, met hetgeen daartoe behoort, weder ter sprake gebragt, en de ongelegenheid, welke daaruit, met betrekking tot de zittingen der Staten van Zuid-Holland, bij herhaling voorvloeit, herinnerd. Men heeft der Regering op eene zeer ernstige wijze in bedenking gegeven om daarin te voorzien. Men rekent, dit punt van meer dan enkel huishoudelijk belang, en men meent, dat de eer en de waardigheid der Vergadering gebiedend vorderen, dat in dit opzigt aan haar billijk verlangen worde voldaan.

— De Eerste-Kamer heeft, in hare zitting van heden, met algemeene stemmen aangenomen de volgende ontwerpen van wet: 1° tot vervreemding van eigendom van den Staat te Konstantinopel, in de voorstad Pera; 2° tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gem. Enkhuizen; 3° tot bekrachtiging van het afstaan van Rijks grond aan de gem. Helder; 4° tot regeling van het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, dienstjaar 1857.

Het ontwerp tot afschaffing der fransche wet van 3 Sept. 1807 op het bedrag der rente is zonder beraadslaging aangenomen, met 30 tegen 2 st. (van de heeren *Beerenbroek* en *v. Sasse v. Ysselt*).

De beraadslaging over het ontwerp van wet, betreffende de verdere regeling van het muntwezen in Ned. Indie, is bepaald op aanst. woensdag,

De voorzitter heeft kennis gegeven, dat de commissie van rapporteurs over de staatsbegrooting voor 1858 zich nog moet bezighouden met het onderzoeken van eenige antwoorden der Regering op sommige verslagen. — Dientengevolge is besloten, de zitting te schorsen tot heden namiddag te 2½ ure.

Na het hervatten der bijeenkomst heeft de commissie voor de verzoekschriften verslag uitgebragt over adressen, betreffende spoorweg-lijnen, en is verder besloten, de beraadslaging over de staatsbegrooting en de krediet-wet voor het depart. van Oorlog te houden op aanst. woensdag. — De Kamer is daarna gescheiden.

HAARLEM, 21 December.

De pruissische Bank heeft haar disconto van wisselbrieven gesteld op 6½, en de beleening op 7½ ten honderd.

Te Amsterdam is door den raad van administratie der Holl. spoorweg-maatschappij publiek aanbesteed het maken van een nieuwen bovenbouw, ter vervanging van de traliebrug, nabij de Vogelenzang. Uit de ingekomen biljetten bleek de minste inschrijver te zijn de heer *J. Nederloff*, te Haarlem, voor de som van *f* 43,600.

— In eene buitengewone algemeene vergadering van het genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen, den 17den dezer te Leijden gehouden, is de aldaar gestichte „Verblijfplaats voor jeugdige ontslagenen" plegtig ingewijd. Het voor deze stichting aangekochte gebouw in de Groenesteeg is op eene doeltreffende wijze ingerigt voor de verpleging van een veertigtal knapen. De voorzitter van het genootschap, de heer mr. *J. A. Jolles*, heeft bij deze gelegenheid eene treffende rede uitgesproken over den aard en het doel dezer verblijfplaats, als bestemd om arme verwaarloosde en tot misdaad vervallen jongens van 12 tot 18 jarigen leeftijd, gedurende een jaar optenemen en bij zorgvuldige verpleging, door huisselijke opvoeding en geregeld onderwijs, onder gepaste tucht, zooveel mogelijk geschikt te maken voor een nuttigen stand in de maatschappij. Na hem sprak de heer *W. H. Suringar* een krachtig woord, en betoogde het hooge gewigt der poging om, in navolging van hetgeen reeds in het buitenland hier en daar met goed gevolg beproefd werd, ook in Nederland zich het lot aantetrekken van de meest beklagenswaardige voorwerpen, die, zonder de tijdige tusschenkomst der christelijke liefde, niet slechts tot schade en schande van zich zelven moeten opgroeijen, maar ook tot in latere geslachten een schrikbarend bederf in de zamenleving zullen verspreiden. Ten slotte gaf de heer *Rutgers van der Loeff*, als voorzitter der leijdsche afdeeling van het genootschap, verslag van hetgeen door het afdeeling-bestuur tot dusver gedaan was voor de vestiging en organisatie der nieuwe stichting.

— In de zitting van den H. Raad van heden heeft de advocaat-generaal mr. *Karseboom* conclusie genomen in de zaak van de vier door het geregtshof van Zuid-Holland, ter zake van weerspannigheid enz. aan boord van het schip *Twenthe*, veroordeelde Maleijers. De adv.-generaal heeft, bij het onderzoek der voorgestelde middelen van cassatie, vooral bestreden het beweren van onbevoegdheid van den nederlandschen regter om van deze zaak kennis te nemen, en de stelling volgehouden, dat een schip een deel uitmaakt van den nederlandschen grond, welks vlag het voert. Hij heeft voorts de stelling verdedigd, dat, aangenomen dat de veroordeelden hadden tegengestaan voor meer feiten, dan waarvoor hunne uitlevering, krachtens tractaat met Portugal, door dat Rijk was geschied, de regter de regtmatigheid der uitlevering niet had te onderzoeken, wanneer, zooals geschied is, de beschuldigden door een behoorlijken regtsingang voor hem gebragt waren. Hij bestreed wijders de verdere middelen, met uitzondering van twee, op grond waarvan hij dan ook tot cassatie heeft geconcludeerd: 1° omdat aan de beschuldigden, die ieder afzonderlijk werden ondervraagd, terwijl de overige naar een ander vertrek waren geleid, niet is medegedeeld wat in hunne afwezigheid was voorgevallen: 2° omdat niet is beraadslaagd, noch beslist, over de weerspannigheid jegens den eersten stuurman, waarvan de requiranten in cassatie insgelijks beschuldigd waren. Hij concludeerde op deze gronden tot cassatie van het arrest en tot verwijzing der zaak naar een ander geregtshof. — De uitspraak is bepaald op 12 Januarij.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

21 *December* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	102½	—	—
Ned. Bank 4 „	—		—
W. Schuld 2½ „	63	1/16	63
„ . 3 „	74¾	75⅛	74⅞
„ . 4 „	96 1/16	⅛	—
Amort. Sd. 3 „	89½	—	—
Handl. Ms. 4½ „	136¼	½	136⅜
O. I. Leen. 4 „	94¾	⅞	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	—	—	—
M. Weldd. 4 „	61½	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	50⅜	—	—
„ *Rots.* 2½ „	50¾	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	25⅛	5/16	25¼
„ . . . . 3 „	41⅜	—	—
„ Bin. 3 „	36 7/16	⅝	—
Am.-Schuld. .	5 9/16	⅝	—
Bew. Coup. . .	—	—	
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . 3 p	44	¼	44 3/16
„ 1856. 3 „	43⅛	¼	43 3/16
„ Uitgest. .			—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	104	—	—
„ 5 „	102⅜	½	—
Certif. Obl. 5 „	91¾		—
„ „ 4 „	83		—
„ *Stglts* 4 „	82	¼	82
„ N. 4 „	81¼	—	—
„ 54. 5 „	94⅞	95	—
„ 55. 5 „	97¾	98	97 15/16
„ Hamb. 5 „	—		—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	94½	—	—
Insch. . 6 „	—	—	—
Cert. . 6 „		—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	150½		—
Oblig. . . . . 4 p	75⅞	76	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . . 4½ p	—		—
Aand. 54. 3½ „	196		—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—		
„ „ 4 „	—	—	—
„ Met. 5 „	72 5/16	¾	72 11/16
„ r. Amst. 5 „	85⅜	¾	—
„ Nat. 5 „	74⅝	75	74 15/16
„ 54. 2½ „	37½	¾	37⅝
Wener Bank *f*	—	—	—
„ . . . „	—	—	—
„ 4 p	309	310½	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	
„ *Rots.* 5 „	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	98¼	—	
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	95⅞	—	
„ 39. 5 „	—		—
„ 43. 5 „	—	—	—
„ 52. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Parijs. .	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	13 5/16	13/16	
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	28 13/16	29¼	28⅞
„ Uitg. 2 „	11 13/16	15/16	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 3½ „	18 13/16	⅞	—
„ Uitg. . .	5½	—	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	17⅞	18⅛	18
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope f*	—	—	—
„ Lt. B.	—	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	89	—	—
„ Obl. C.B. 7 „	80¾	81	
Louisiana 5 p	96½	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825. 5 p	3⅛	—	

Handelm. contant 135¾ à 136¼. Russische Spoorweg *f* 69; Beijersche dito *f* 25¾ à *f* 26¼. — Beleening 6. Prolongatie 6½. Disconto 7.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De binnenl. fondsen bleven onveranderd. — Oostenrijksche hooger te plaatsen; spaansche en portugesche insgelijks williger. — De hoogere buitenlandsche merken en inkoopen voor buitenlandsche rekening oefenden een gunstigen invloed uit.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 27,50; Div. Eng. per £ *f* 11,70; Eng. Russen per £ *f* 11,70; Frans. *f* 55⅝; Belg. *f* 55⅝; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 35½; Russen in Z. R. *f* 33 1/16; Pools. in fl. *f* 26.

MADRID, 19 December. De 3 pc. 39½; 1½ pc. 27.

LONDEN, 21 December. De 3 pc. gecons. recs. 92⅞ à 93. Mexico 20⅛ à ⅜. Spanje 41¼ à ¾, en 26 à ⅛.

PARIJS, 21 December. De 3 pc. 67 fr. 85. Spanje 37½, en 25½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 December. Granen werden heden tot vorige prijzen verhandeld. *Tarwe* in een doen; 132 ℔ n. w. b. Pools. *f* 325; 129, 130 ℔ j. b. dito *f* 310, *f* 315; 126 ℔ Sandomir *f* 255; 132 ℔ Nassaud. *f* 280. — *Rogge* onveranderd; 122 ℔ j. Belg. *f* 180; 122 ℔ Pruiss. *f* 167; 118 ℔ Arch. *f* 158; 116, 119 ℔ Petersb. *f* 148, *f* 154. — *Garst* iets vaster; 103, 104 ℔ n. Vries. w. *f* 168, *f* 170. — *Koolzaad* Voorjaar *f* 3 hooger; op 9 vat, April *f* 429. — *Lijnzaad* zonder handel.

AMSTERDAM, 21 December. *Raapolie* prijshoudend; ord. cond. *f* 39¾; vliegend *f* 38½; p° Mei *f* 39, *f* 39¼ à *f* 39¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31¾; vliegend *f* 30½; p° Maart *f* 31¾ à *f* 32¼; p° April *f* 32 à *f* 32½; p° Mei *f* 32¼ à *f* 32¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 41¼.

HAARLEM, 21 December. Roode *tarwe f* 6¾ à *f* 9¼; witte dito *f* 6.60 à *f* 8,67. *Rogge f* 5,70 à *f* 6¾. Chevalier-*garst f* 6,10 à *f* 7; zomer dito *f* 4 à *f* 6. *Paardenboonen f* 7.

GRONINGEN, 18 December. De handel in granen was heden weder gering. *Tarwe* 70 à 74 p. Ommel. *f* 6,60 à *f* 7,60; 70 à 74 p. Old. *f* 6,40 à *f* 7,40. *Rogge* 64 à 66 p. *f* 4,75 à *f* 5,15; 68 à 72 p. n. *f* 5,55 à *f* 6,35. *Boekweit* ruim prijsh.; 64 à 68 p. gr. zand *f* 5,75 à *f* 6,55; 64 p. veen *f* 5,10. *Gerst* als voren; 51 à 58 p. w. *f* 4 à *f* 4,60. *Haver* 38 à 50 p. dikke *f* 3,10 à *f* 4.30; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,80 à *f* 3,40. *Paardenboonen f* 6,25 à *f* 6,50. *Koolzaad* zonder handel; *f* 11,50 à *f* 12,60. *Gort* grove *f* 7,50 à *f* 8,25; parel *f* 10 à *f* 12.

LEEUWARDEN, 18 December. Boter *f* 52.

LEYDEN, 19 December. *Boter f* 41 à *f* 46; 2de soort *f* 33 à *f* 38. Aangevoerd 4680 n. p.

ALKMAAR, 18 December. Kaas kleine *f* 22; commissie *f* 25; middelb. *f* 26. Aangevoerd 119,908 n. p.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 December. Den 19den dezer in Texel binnengekomen: *Jenny*, Uck, Santos, l. v. Falmouth; de stoomb. *Min. Thorbecke*, *Gouv. van Ewijck* en *Graaf van Rechteren*, alle 3 van Hull; en uitgezeild: *Perceverance*, Cummings en de stoomb. *Lion*, beide naar Londen. Wind z. w. - w. n. w.

AMSTERDAM, 21 December. Den 20sten dezer in Texel binnengekomen: *Argo*, Douwes, Newcastle; en uitgezeild: *Alert*, Petersen en *Fredrikke Anne*, Svane, beide naar Newcastle; *Richard Mondt*, Scott en *Elise Ann*, Bowell, beide naar Sunderland; *Premium*, Bennett, Seaham; *Karen Elisabeth*, Hoel, Christiania; *Anna Margaretha*, Walloe, Fredrikstad. Wind z. z. w.

Den 20sten dezer in Helvoet binnengekomen: *H. Liduina*, Lommerse, Akyab; *Roelfina Gerardina*, Loman, Lissabon; en uitgezeild: de stoomb. *Feijenoord*, Londen. Wind z. w.

Den 20sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Catharina Wilhelmina*, Popken en *Resident van Son*, Kramers, beide van Batavia naar Rotterdam.

Den 5den Nov. te St. Helena binnengekomen: *Koninkl. Nederl. Yachtclub*, Zack, Batavia naar Rotterdam.

Den 10den dezer van Smirna uitgezeild: *Argus*, Storm, Liverpool.

Den 6den dezer te Gibraltar binnengekomen: *Janke Schuringa*, Brouwer, Newcastle naar Konstantinopel.

Den 14den Nov. te Suriname binnengekomen: *Jacobo Christina*, Lutje; 15 dito *Caspar de Robles*, van Sloten en *Noord-Holland*, Overeem, alle 3 van Amsterdam; en uitgezeild: 9 dito *Luitenant Adm. Tjerk Hiddes*, Parma; 12 dito *Plata*, Koch; 16 dito *Martina Adriana*, van 't Hof en 20 dito *Compagnie*, Kuyper, alle 4 naar Amst.

Den 20sten Nov. te Curaçao binnengekomen: *Riga*, van der Velden, Rotterdam.

AMSTERDAM, 20 December. Aangaande het schip *Amphitrite*, kapt. Grim, van Batavia herwaarts gedestineerd, bij Noordwijk gestrand, wordt gemeld, dat het over de bank gestoten was; van de lading was een gedeelte der thee in eene bomschuit geborgen, terwijl men bezig was zoo veel mogelijk te bergen.

DARTMOUTH, 17 December. Het schip *Ceres*, kapt. Mannekes, van Havana naar Antwerpen, is alhier lek en met verlies van zeilen en rondhouten binnengeloopen, na hevige stormen doorgestaan te hebben; heeft suiker gepompt.

*** **A. S.**

De BRIEF uit **Gouda**, dd 30 November, wel ontvangen. Dag van overkomst, onder bepaling van plaats wáár, gelieve men zelf op te geven. **V. L.**

*** **UITLOTING.**

Diakenen der Nederd. Herv. Gemeente te HAARLEM hebben de eer, ingevolge Art. 4 van het plan der Renteloose Geldleening voor den aankoop en Opbouw van het Diaconiehuis aldaar, te berigten dat, op heden zijn **Uitgeloot** de AANDEELEN N°. 1 en 51 en dat de gelden tot aflossing derzelve beschikbaar liggen, van af den 2den Januarij e. k., ten Kantore van den Heer T. A LIWIJN

Haarlem, 18 *December* 1857.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS*, der 5 pCt. *Russische Certificaten in Zilver*, van hunne Administratie, verschenen 1/13 September 1857, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 22.68.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

Te *Londen* met £ 1.18.; — te *Parijs* met Frs. 48.08; te *Hamburg* m. B. M. 24.15; — te *Frankf. a/M.* m. 24 v. *f* 22.41; en te *Berlijn* met D. 12.26.

Amsterdam, 17 *December* 1857.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W^M. BORSKI adverteren, dat ten Kantore hunner Administratie, des Woensdags en Vrijdags van iedere week, van 10 tot 1 ure, zal worden gevaceerd tot het kosteloos afgeven van *NIEUWE BLADEN COUPONS* met Talon, van 4 pCts. *Russische Certificaten in Zilver, 2de Leening*; alsmede die van Certificaten ten laste de *Farmers Loan & Trust-Company* te New-York, geprolongeerd à 6 pCt., van hunne Administratie, tegen intrekking der Talons, en voorzien van geteekende Nota's der Nummers naar volgorde, voor ieder soort apart daarbij over te leggen.

Amsterdam, 17 December 1857.

*** VAN VLOTEN EN DE GIJSELAAR c. s., Hoofd-Directeuren van een Administratie-Kantoor op Russische fondsen, adverteeren, dat van heden af ten Kantore van de *Associatie Cassa* zullen worden betaald de COUPONS der door dezelve Administratie uitgegeven Certificaten 5 pCts. in zilver, verschenen geweest 1 September 1857, met *f* 22,57.

*** Blijkens Acte, gepasseerd den 10den December 1857 te Haarlem door den Notaris Mr. CORNELIS GERLINGS, in tegenwoordigheid van getuigen, geregistreerd, en den 19den December ingeschreven ter Griffie van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, is door de Heeren GUALTHERUS DE VOS, Wijnkooper, en JAN HENDRIK BRINKMAN, Makelaar, beiden te Haarlem, eene **Vennootschap** aangegaan om te drijven *Handel in Wijnen* en hetgeen daaraan verwant is en verder onderling zal worden goedgevonden onder de Firma van G. DE VOS EN COMPAGNIE, gevestigd te Haarlem.

De Vennootschap is aangevangen 1 September jl. voor 5 jaren, wordt zonder schriftelijke opzegging telkens voor vijf jaren *geprolongeerd*, terwijl ieder der vennooten de teekening heeft.

*** **LETTERZETTERS.**

Twee ONGEHUWDE LETTERZETTERS, tevens met de Pers kunnende omgaan, hun vak grondig verstaande, kunnen Werk bekomen, bij de Boekh. MEINSMA & C°., te Kampen. Brieven *franco*.

*** *De Rector van het Stedelijk Gymnasium te* HAARLEM maakt bekend, dat voor hen, die tot dit Gymnasium als LEERLINGEN wenschen toegelaten te worden, het Examen bepaald is op Maandag den 4den Januarij 1858, voor den middag ten 10 ure, in het Locaal van het Gymnasium. De Rector voornoemd,
Haarlem, J. VENHUIZEN PEERLKAMP.
21 *December* 1857.

*** Op de Bijzondere School der 1ste klasse voor havelooze Kinderen alhier, kan **ten spoedigste** geplaatst worden een eerste ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang, en een KWEEKELING. Salaris naar bekwaamheid. Adres bij den Hoofdonderwijzer N. M. FERINGA, Bloemstraat, hoek Baangracht.
Amsterdam, 16 *December* 1857.

*** J. B. WILTERDINK, Hoofd-onderwijzer te Delden, vraagt tegen primo Februarij aanstaande: Een ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang, P. G., geëxamineerd voor het Fransch en Hoogduitsch, gewoon in eene goede volksschool onderwijs te geven, tegen genot van een behoorlijk Salaris en gewone verpleging, benevens genoegzamen tijd voor eigen oefening. Men vervoege zich in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, bij den Boekhandelaar D. J. WILTERDINK, te Deventer of bij gemelde Onderwijzer zelven.

*** *Diakenen der Ned. Hervormde Gemeente* alhier, zullen tegen 1°. Januarij 1858 GENEESKUNDIGEN benoemen voor de Armen hunner Gemeente.
Heeren Doctoren en Heelmeesters, benevens de Vroedvrouwen, die als leden der Hervormde Gemeente wenschen in aanmerking te komen, worden verzocht zich voor of op den 29sten December e. k. schriftelijk te vervoegen bij den ondergetekende, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn. Namens de Commissie van Toezigt
Haarlem, op de Geneesk. Zaken bij de
21 *December* 1857. Herv. Diaconie,
J. H. ROOZEBOOM.

*** Ten gevolge van de benoeming als ontvanger van de ten Kantore der directe Belastingen te Middelburg fungerende 1ste Klerk, zoo wordt ten spoedigste verlangd tegen een billijk Salaris, IEMAND die de noodige kundigheden bezit om zoodanige betrekking waartenemen en in staat om bij ziekte of absentie des ontvangers het geheele beheer op zich te nemen. Met overlegging van bewijzen zoo van kunde zedelijk gedrag en soliditeit en opgaaf van al dan niet borgstelling en voor welk bedrag, alsmede ouderdom, gehuwd of ongehuwd, kan men zich adresseren met Brieven *franco*, aan den Ontvanger der Directe Belastingen te Middelburg, Prov. Zeeland.

*** Op een Notarieel Kantoor ten Platten Lande, in de Provincie Zuid-Holland, verlangt men ten spoedigste een JONGELING van de P. G., een vlugge en nette hand schrijvende, en bewijzen van goed zedelijk gedrag kunnende produceren. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., aan de Boekhandelaren de ERVEN THIERRY & MENSING, te 's Gravenhage.

*** Die genegen is op een Notarieel en Administratief Kantoor ten Platten Lande in Gelderland werkzaam te zijn, buiten Kost of Inwoning, doch tegen een salaris van *f* 150 en de gelegenheid tot opleiding, adressere zich onder Letter D., aan den Boekverkooper H. A. TJEENK WILLINK te Arnhem.

*** Te Wageningen wordt gevraagd een' GEMEENTE-OPZIGTER, op voorwaarden, waaromtrent ter Secretarie, onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid, op *franco* Brieven of in *persoon*, inlichtingen te bekomen zijn.

CIGAREN.

Een' **JONG MENSCH** bekend met het vak van *Cigaren*, die voor eigen rekening, uitsluitend door de verkoop daarvan zich een bestaan wil maken, en omtrent wiens soliditeit voldoende informaties kunnen verkregen worden, vraagt een fabriekant, die genegen is, om alleen aan hem, in de Provincie waarin hij woont, Cigaren te verkoopen, zijne condities eigenhandig geteekend *franco* in te zenden onder Lett. R., aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

GASFITTERS.

Twee bekwame **GASFITTERS**, van goede getuigschriften voorzien, kunnen werk bekomen aan de Gas-fabriek te Deventer. Men vervoege zich in *persoon* of per *gefrankeerde* brief bij den Directeur der Gasfabriek A. DE TIMMERMAN.

*** Een' TUINMAN van middelbaren leeftijd, Gehuwd, van de Prot. G., door sterfgeval buiten betrekking komende, zag zich gaarne tegen **Febr. e. k. geplaatst**, voldoende bewijzen van alles kunnende overleggen. Adres *franco*, Brieven Letters G. O., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te Leyden.

*** Men verlangt in eene Stad nabij Rotterdam: Eene **KINDER-JUFVROUW** of **BONNE** van de Prot. Godsdienst, van goede getuigenissen voorzien, muzijkkennis is geene behoefte doch wel eene aanbeveling. *Franco* Brieven aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, onder Letter G.

*** Men vraagt eene bekwame zindelijke **KEUKENMEID** en eene **2de MEID**, goed kunnende Naaijen, Stoppen en fijn Strijken; opgave van geloofsbelijdenis. Brieven *franco*, Letter A., aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** In eene der Steden van Zuid-Holland, op volkrijken stand, wordt ter overneming aangeboden: Eene florissante BIER-AFFAIRE in het *groot* en *klein*; het Huis daarbij *te Koop*, doch des verkiezende kan een gedeelte der KoopPenningen op het huis gevestigd blijven. Adres *franco* onder Lett. X. IJ., bij den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam.

*** Wordt TE KOOP gevraagd: Een PANNEN- of STEENFABRIEK, welke soliede is, en alzoo een goed bestaan oplevert, gelegen in de Provincie Zuid-Holland. Men gelieve zich te adresseren met *franco* Brieven onder de Letters P. S., bij de Boekhandelaren SCHREUDER & VAN BAAK, te Leyden.

*** Een bejaard Heer vraagt tegen Mei 1858, in het Noordeinde of andere vrolijke stand te 's Gravenhage, in een stil Gezin INWONING en BEDIENING, met *drie* à *vier* ruime, nette, alléén met Kleeden en Gordijnen voorziene KAMERS, liefst ééne Beneden-kamer aan de straat uitkomende. Omstandige opgaven van Huurprijs enz., wordt *franco* verzocht onder Letter A., bij den Boekhandelaar J. VAN EGMOND Jr., te Arnhem.

ATTENTIE!

Tegen 1°. Mei e. k. wordt TE HUUR gevraagd; Een' voor *Zomer- & Winterverblijf* geschikte BUITENPLAATS, bevattende het Huis minstens 7 groote Kamers en een paar Kabinetjes, gelegen in de onmiddelijke nabijheid van eene Stad of groot Dorp, niet te ver verwijderd van een Spoorweg-Station. Adres *franco* Lett. N. D., met opgaaf van Huurprijs en behoorlijke omschrijving van ligging en localiteit bij de Boekhandelaars GEBRS. BELINFANTE, te 's Hage.

*** VERKOOPING in *het Locaal*, Wijk 3, N°. 74 te Haarlem.
ENGESMET & SARLET, zullen Verkoopen, op Dingsdag den 29sten December 1857 en volgende dagen, MEUBELEN en INBOEDEL, bestaande in:
Ledekanten, Mahonyhouten Boogkabinet, Secretaires Chiffonnières, twee fraaije Winkeltafels, twee goede Forto-Piano's van 6 octaaf en andere Meubelen, Porcelein, Glas-, Koper-, Tin- en IJzerwerk, waarbij Spaar-Oven en Geldkist, Tafel-, Bed- en Lijflinnen, Mans- en Vrouwenkleederen, goed gevulde Bedden enz. Voorts een partijtje AARDAPPELEN en TURF. TAFEL- en ander ZILVERWERK, en hetgeen verder aangeboden zal worden.
De Goederen worden dagelijks aangenomen. Daags te voren te zien.

*** **HOUTVERKOOPING.**
Men is voornemens op Woensdag 6 Januarij 1858, des voormiddags 10 ure, op de Hofstede *Gooilust*, onder 's Graveland en Hilversum, ten overstaan van den Notaris A. PERK, Publiek te verkoopen: Eene groote partij zware BOOMEN, waaronder 50 Eiken van 60 à 110 Duim; 6 dito van 140 à 180 Duim; 21 Beuken van 110 à 160 Duim; 8 Sparren van 130 à 170 Duim; 12 Iepen van 130 à 220 Duim, en 1 extra fraaije Esch van 225 Duim, allen Nederlandsche maat en in den omtrek gemeten.
Voorts
Eene aanzienlijke partij zwaar EIKEN-HAKHOUT en drooge TAKKENBOSSEN.
Alles afgenommerd te zien en te water vervoerbaar.

*** F. T. EVERARD, J. FEIJE, T. J. B. WESTERWOUDT, H. J. VAN OGTROP, G. E. VAN RIET, H. B. LOMANS Bz. en W. M. G. HEUKENSFELDT Makelaars, presenteeren, als lasthebbende van hunne principalen op Maandag den 11den Januarij 1858, des avonds na vijf ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement* te Amsterdam aan de meestbiedende of hoogstinijnende, ten overstaan van den Notaris T. J. VAN RIET, te Verkoopen:
N°. 1. Eene kapitale welingerigte BOERENHOFSTEDE genaamd *LOON EN WERK*, met derzelver HUISMANSWONING en STALLING, HOOIBERG, SCHUUR, ZOMERHUIS en verdere GETIMMERTEN, WERF, MOESTUIN, benevens de weltoegemaakte WEI- en HOOILANDEN, staande en gelegen in de Ronde Hoeper-Polder, onder Ouder Amstel, tusschen Ouderkerk en de Voetangel, kadaster Sectie E. Nummer 119 tot en met 147 ingesloten, te zamen groot 26 Bunders 21 Roeden, en 20 Ellen (in gebruik bij *Cors. van Tol*).
N°. 2. De helft in eene excellente goed onderhoudene welingerigte BOERENHOFSTEDE, genaamd *MIJN LUST*, met derzelver HUISMANSWONING, STALLING, SCHUUR, HOOIBERG, en verder GETIMMERTEN, MOESTUIN, WERF, ERF, benevens de weltoegemaakte WEI- en HOOILANDEN, staande en gelegen bij elkander in de Ronde Hoeper-Polder, onder Ouder Amstel, voor aan de Waver, achter het Tolhuis *de Voetangel*, kadaster Sectie E. Numero 240 tot en met 271, 283 en 284, te zamen groot 33 Bunders 53 Roeden en 10 Ellen, (in gebruik bij de Weduwe *H. Snel*).
Wijders zijn deze Percelen zoodanig ingerigt, als door gegadigden dagelijks kan worden bezigtigd. — De Veilcondities en de bewijzen van Eigendom zullen zes dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris T. J. VAN RIET te Amsterdam, en Copij der Veilcondities ten Kantore van den Notaris H. J. VAN MENS te Ouderkerk aan den Amstel.

*** De Notaris J. EYKEN, standplaats hebbende te Purmerende, zal op Vrijdag den 8sten Januarij 1858, 's avonds ten 7 ure, in het Logement *den Doelen* aldaar, in publieke veiling presenteren te Verkoopen:
Een WINKELHUIS en ERVE, geschikt tot uitoefening van allerlei Affaires en daartoe zeer gunstig staande en gelegen aan de Noordzijde van de Koemarkt te Purmerende, Kadaster Sectie C. N°. 715, groot 1 Roede, 15 Ellen. Te aanvaarden 1°. Mei 1858. Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van genoemden Notaris *Eyken*, in de Hoogstraat, te Purmerende.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING,**
in *het Heeren-Logement*, aan den Burg, binnen Leyden, bij opbod, op Zaturdag den 9den Januarij 1858, en bij afslag, op Zaturdag den 16den Januarij daaraanvolgende, beide dagen des avonds ten zeven ure, van:
Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS en ERVE, voorzien van elf Boven- en Benedenkamers, allen behangen en de meesten van Stookplaatsen voorzien, Dienstboden-, Provisie- en Mangelkamer, Droog- en Turfzolder, Vliering, Keuken, Vatenhok, Kelder, Binnenplaats, fraai gestukadoorde Marmeren Gang, en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te Leyden, aan de Zuidzijde van de Breedestraat, tegenover de Vrouwensteeg, en uitkomende aan de Noordzijde der Langebrug, Wijk 4, N°. 334, Kadaster Sectie G. N°. 434, groot 2 Roeden, 29 Ellen.
Dit Perceel kan met 1° Mei 1858 door den Kooper worden aanvaard, en kunnen worden bezigtigd telken Dingsdag en Woensdag, van des namiddags ten 1 tot 4 ure, mits vooraf bij de Bewoners belet vragende.
Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te Leyden.

*** Door H. HÖVEKER te Amsterdam wordt uitgegeven:
KEUR
VAN
LEERREDENEN,
VAN DE BEROEMDSTE KANSELREDENAREN VAN HET BUITENLAND.
Iederen Zaturdag verschijnt eene Leerrede, waarvan de prijs op slechts 7½ Cent is gesteld.
Acht Leerredenen zijn bereids verschenen.
1. C. H. SPURGEON. Biddagsleerrede.
2. ——— Het leven en sterven des opregten.
3. ——— Het koninklijk Priesterdom der geloovigen.
4. ——— De onveranderlijkheid Gods.
5. E. F. BALL. De Schat in den akker en de Paarl van groote waarde.
6. ADOLPHE MONOD. Gods plan en onze plannen.
7. JAMES HAMILTON. De Zaligmaker kloppende aan de deur.
8. C. H. SPURGEON. Gedenk Christus.

IETS NIEUWS.

Heden verschijnt bij **G. THEOD. BOM**, Amsterdam, Kalverstraat, E 10:
TOMBOLA, ZONDER NIETEN,
Nieuw Gezelschapsspel,
MET LUIMIGE DEVIEZEN VAN
J. SCHENKMAN.
18 Kaarten met gekleurde potsige Figuren of Carricaturen, 16 nommers, 8 Dobbelsteenen en gemakkelijk Reglement in nette Doos. Prijs *f* 1.
Dit spel is eene aardige en vernuftige complicatie of ineensmelting van Loterij-, Schimmel- en Verkeerd-Apropospel, is bijzonder aanbevelenswaardig door de geestige Deviezen, maar boven alles doordien alle Medespelers *te gelijk* worden bezig gehouden, uit welken hoofde het ten volle den naam verdient van
GEZELSCHAPSSPEL.
VOOR KINDEREN.
ST. NIKOLAAS-SPEL.
Met 17 fraai geteekende vignetten en 10 Schoenen, alles keurig gekleurd. Prijs *f* 0,75.
Wie de KINDEREN regt wil vrolijk maken en hun aangename winteravonden verschaffen, koope hun dit alleraardigste spel.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, **zal dezer dagen van** de pers komen:
# PRAKTISCHE
# VOLKS-ALMANAK.
# 1858.
JAARBOEKJE TER VERSPREIDING VAN KENNIS
DER
TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN ONDER ALLE STANDEN DER MAATSCHAPPIJ.
MET EEN KAMER-KALENDER.
De Prijs is. **90 Cents.**
Inhoud: Kamer-Kalender, door W. C. K. S. — *Johan Fredrik Oberlin*, door Mr. W. M. SURINGAR Jr. — Bladvulling, door V. — Een woord over uitvindingen en ontdekkingen, door J. VAN DER HOEVEN. — De Dauw, door H. C. VAN HALL. — Schruijer economie, door LN. — Iets over begin en voorgang der Staathuishoudkunde door S. VISSERING. — Sparen, door W. GLEUNS Jr. — Vrije handel, door v. H. — De Landhuishoudkundige School te Groningen. — De Wet op het Lager Onderwijs, door W. R. BOER. — Een Dagblad-Artikel, door LN. — Bladvulling. — Dranken, door D. LUBACH. — Eene Das omdoen, door LN. — Brandkasten, door W. M. LOGEMAN. — Een paar wenken bij het Bad, door J. N. V. W. — Stervenden en Dooden, door L. J. EGELING. — Koopjes, door LN. — Iets over Brandbluschmiddelen, door J. F. L. REUDLER. — Verzuimen, door LN. — Een wenk, door D. W. — *Robert Bakewell*, door J. C. DE LEEUW.
Wie de **PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK komplect** begeert, kan gebruik maken van het **tijdelijk aanbod** der **vier vorige Jaargangen** voor *f* 1,80 te zamen. Ter verspreiding van **kennis** en **nut** wordt de **PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK**, als een waar **VOLKSBOEKJE**, in **DUIZENDE** handen gewenscht. De **KAMERKALENDER** voor 1858, **afzonderlijk** te krijgen voor **25 Cents.**

*** Bij H. J. VAN KESTEREN te Amsterdam, verschijnt:

JONGELINGSDROOMEN,

door **JAN VAN BEERS.** *Vierde Druk.*

Deze Bundel poëzij bevat de meest geliefde stukken van den Dichter: *Livarda*, *Bij de wieg van een arm kind*, *Bij 't kerkportaal*, *Lievelingsdroomen*, *De zieke Jongeling.* Prijs élégant gebrocheerd *f* 1,50; rijk gebonden *f* 2,25.

*** **HET BESTE ST. NICOLAAS OF NIEUWJAARS CADEAU**, dat Jonge Mannen aan hunne Vrouwtjes, en Minnaars aan hunne aangebeden schoonen kunnen geven, is voorzeker:

CUPIDO.

JAARBOEKJE

VOOR

ONGETROUWDE

EN

JONGGEHUWDEN,

VOOR

1858.

Wij houden ons overtuigd dat de verschijning van CUPIDO het schoone geslacht hoogst welkom zijn zal, en vestigen er daarom de aandacht van 't publiek op. CUPIDO is in alle Boekwinkels verkrijgbaar voor **75 CENTS.**

*** Bij H. A. KRAMERS te Rotterdam, ziet het licht:

HET BIER

SCHEIKUNDIG BESCHOUWD DOOR

G. J. MULDER.

Prijs *f* 3,60.

*** **THEOLOGISCHE BOEKHANDEL.**

Bij G. B. POESCHMANN te Rotterdam is heden van de pers gekomen:

VIERTAL

LEERREDENEN

BIJ GELEGENHEID

VAN HET

KERSFEEST,

DOOR

Ds. A. P. A. DU CLOUX,

Predikant te 's Greveldnuinkapelle.

Prijs 40 Cents.

AFSCHEIDSWOORD

AAN DE

HERVORMDE GEMEENTE

OVERSCHIE.

LEERREDE

OVER

HANDEL. XX: 26, 27.

UITGESPROKEN OP DEN 6den DECEMBER 1857

DOOR

W. KRAIJENBELT,

Predikant te Scheveningen.

Tweede Druk.

Prijs 15 Cents.

INTREÉ-REDE

IN DE

HERVORMDE GEMEENTE

SCHEVENINGEN.

LEERREDE

OVER

EFEZEN VI: 19.

UITGESPROKEN OP DEN 13den DECEMBER 1857

DOOR

W. KRAIJENBELT,

Predikant te Scheveningen.

Prijs 15 Cents.

*** Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, is alom verkrijgbaar gesteld en wordt met succes gedebiteerd:

de twee eerste deelen van het

LEERBOEK DER HEELKUNDE,

van **Dr. CARL EMMERT,**

uit het Hoogduitsch door Dr. M. POLANO.

Met zeer vele tusschen den tekst gedrukte Houtsneê-figuren.

Het 1e deel bevat de Algemeene Heelkunde.

Het 2e deel de Bijzondere Heelkunde.

1e gedeelte: De ziekten van het hoofd en van den hals met hare behandeling. En de prijs dezer twee lijvige royaal 8o. boekdeelen is . . . . *f* 19,60.

Het 3e deel zal bevatten: De bijzondere Heelkunde, 2e gedeelte: De ziekten van de borst, den buik en de ledematen, en wordt uitgegeven in afleveringen van zes vellen druks, welke niettegenstaande de kostbaarheid der figuren, tegen *f* 1,20 worden afgeleverd.

*** Door H. C. A. THIEME, te Nijmegen, wordt 24 en 29 December aan de Inteekenaren verzonden: De **Eerste Aflevering** van het **Maandelijksche Tijdschrift:**

DE BIJBELVRIEND.

Onder Redactie van **Dr. A. L. POELMAN** en **Dr. W. P. OKKEN.** Deze eerste Aflevering bevat stukken van de Redacteurs Dr. H. P. BERLAGE en JOHs. HOOYKAAS HERDERSCHEE. De Inteekening staat alom open. De prijs is *f* 2,50 voor 12 Afleveringen, of 384 gr. 8o. bladz. Voorts blad 1—15 der Wet van 13 Augustus 1857, (Staatsblad No. 103) op het

LAGER ONDERWIJS.

Verschijnende onder toezigt van **Mr. W. FRANCKEN** en **Dr. J. J. VAN DER KLOES.** Tegen Inteekenprijs van 10 per vel; buiten intekeening à 12 Cent per vel. De inteekening is 31 December gesloten.

ZUINIGHEID! GEMAK! VEILIGHEID!

VOOR IEDEREEN,

die **GAS** brandt, is als onmisbaar, uitgegeven:

PRACTISCHE HANDLEIDING

VOOR

GASVERBRUIKERS,

dienende tot *Spaarzaamheid, Nut en Veiligheid.* **Prijs 30 Cents.**

JAARBOEKJE VOOR GASVERBRUIKERS.

1858.

Tot het aanteekening houden van de verbruikte Gas en het Contrôleren van den Meter.

Prijs 25 Cents.

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaars.

KERSGESCHENK.

Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, kwam dezer dagen van de Pers, een

TWEEDE DRUK VAN

D. H. HEEMSKERK,

ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT!

HET GEBED DES HEEREN

BEWERKT VOOR DE GEMEEETE.

Met Vignet in Staal. *f* 1,—.

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, is uitgegeven:

HUISHOUDBOEK VOOR 1858.

Bij zeer velen is gedurende de laatste jaren dit HUISHOUDBOEK in zwang gekomen en wordt het op prijs gesteld; immers voor wie eene Huishouding te bestieren heeft, kan er weinig nuttiger en aangenamer zijn, dan een gemakkelijk en doelmatig ingerigt opschrijfboek, waarin men alle uitgaven niet alleen dagelijks kan noteren, maar ook wekelijks en jaarlijks overzien, en bovendien aanteekening houden van de verschillende huisselijke wederwaardigheden, die in den loop van een jaar voorvallen. Voor den geringen prijs van *f* 1,50 kan elke Nederlandsche Huismoeder zich nu een zoodanig boek verschaffen, dat een geheel jaar dienst doet.

In de meeste Boekwinkels vindt men een Exemplaar als model in voorraad; wie het nog vóór Nieuwjaar wenscht te ontvangen, gelieve het bij tijds te bestellen.

Voor Bibliotheken.

Voor *f* 4,90 in plaats van *f* 12!

HET BELEG EN DE VERDEDIGING

VAN

HAARLEM,

in 1572—73

door **J. VAN DE CAPELLE. (J. F. BOSDIJK.)**

Drie Deelen, met uitslaande Platen, Vignet en Facsimiles; — benevens de BELANGRIJKE STUKKEN VOOR GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDE; ZIJNDE BIJLAGEN EN AANTEEKENINGEN OP GENOEMD WERK.

Van de *Belangrijke stukken* zijn ook Exempl. apart te krijgen, voor **40 Cts.**, in plaats van **80 Cts.**

Bestellingen worden aangenomen door alle soliede Boekhandelaren en bij den Uitgever P. VAN KATWIJK JUNIOR, te Schiedam.

*** H. A. M. ROELANDS, te Schiedam heeft heden uitgegeven:

HET HEILIGE LAND

EN DE LANDEN DER HEILIGE SCHRIFT

IN HUNNE NATUUR- EN STAATKUNDIGE GESTELDHEID

EN ONDERLINGE BETREKKING.

GESCHETST VOOR

KATECHISATIEN, SCHOLEN EN HUISGEZINNEN.

DOOR

H. BAKKER,

Onderwijzer te Pernis

MET VIER KAARTJES. Groot 12° formaat. **Prijs *f* 2,10.**

*** Door H. R. ROELFSEMA, te *Groningen*, is uitgegeven:

Sir JOHN RETCLIFFE,

SEBASTOPOL,

Geschiedkundige Roman uit den tegenwoordigen tijd.

Vier deelen met verschillende Vignetten. Prijs *f* 13,00.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

(*Zie verder het vervolg.*)

VERVOLG van de Dingsdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 22 December 1857.

*** Getrouwd:

Mr. P. DU RIEU Jr.,
Weduwenaar van *G. Mispelblom Beijer*, met
JACOMINA MISPELBLOM BEIJER.
DINXPERLO, 18 December 1857.

*** PARAMARIBO, 6 November 1857. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *J. H. TERPSTRA*, geliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. J. A. T. TYDEMAN.

*** Den 16den December 1857, te EENRUM bevallen van een' ZOON, *PETRONELLA HELENA RINSMA — TRESLING.*

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *C. E. WASMOETH*, geliefde Echtgenoote van JAN VAN LEYDEN Cz.
CROMMENIE, 16 December 1857.

*** DEN HELDER, den 17den December 1857. Mijne geliefde Echtgenoote *C. B. POPPELBAUM* beviel op heden van eene welgeschapene DOCHTER.
B. G. CLEMENT,
Eenige kennisgeving. Predikant.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *M. A. P. KEETELL — DE LANNOY.*
GRAVE, den 18den December 1857.

*** Bevallen van een' ZOON *C. MUNNICH—DE VISSER.*
APELDOORN, 18 December 1857.

*** GEERTRUIDENBERG, 18 December 1857. Bevallen van een' ZOON *J. G. R. MOSSEL*, geliefde Echtgenoot van J. A. VAN DE VELDE.
Luit.-ter-zee 1ste kl.

*** Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON *C. T. WARNSINCK — VAN ELLEKOM.*
NIJMEGEN, 19 December 1857.
Eenige kennisgeving.

*** HET LOO, 19 December 1857. Mijne geliefde Echtgenoote *C. P. M. KETS* beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER. J. C. VAN HEUVEN.

*** Heden beviel van een welgeschapen ZOON mijne geliefde Echtgenoot *JACOBA VAN DER MEYDE.*
HAARLEM, J. A. D. BASTET.
19 December 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON, *G. J. KROESE*, geliefde Echtgenoot van J. MEIJER.
KRALINGEN, 20 December 1857.

*** Den 14den December 1857 is te ZUTPHEN overleden, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer A. W. SENN VAN BASEL, Gepensioneerd Generaal-Majoor, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en van de Militaire Willemsorde 4de klasse enz., Echtgenoot van Vrouwe S. M. C. SENN VAN BASEL.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van bijna 76 jaren, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader HENDRIK BRUNTINK, diep betreurd door zijne Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen.
BEEMSTER, Ts. BRUNTINK,
14 December 1857. *Uit aller naam.*

*** Heden den 16den December 1857 overleed in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren en 10 maanden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MAARTJE GROOT, mij nalatende kinderen, diep betreurd door mij en onze veel geliefde ouders.
HOBREE, WOUTER GOEDMAAT.
Gemeente *Oosthuizen.* Algemeene kennisgeving.

*** VENLO, den 17den December 1857. Heden overleed alhier na een smartelijk lijden in den ouderdom van 63 jaren, de Heer Doctor HENRICUS TEN HAM, in leven Gepensioneerd Officier van Gezondheid der 2e klasse.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** KOEVORDEN, 17 December 1857. Heden overleed in den ouderdom van 60 jaren HILLIGJE COCK, geliefde echtgenoote van A. C. TIMAN.

*** Heden ontsliep, in den Heere, onze geliefde Moeder, Vrouwe ADRIANA JACOBA HENDRIKA VERSTEGEN, Weduwe den Heer *Pieter Bos*, in den ouderdom van 86 jaren en 9 maanden. *Uit aller naam,*
RHENEN, 17 December 1857. D. L. BOS.
Algemeene kennisgeving.

*** GOUDA, 17 December 1857. Heden overleed tot diepe smart van mij en mijne Behuwd-Kinderen, na een kortstondig en smartelijk lijden, mijn dierbare Echtgenoot JACOBUS GROOTENDORST, in den ouderdom van bijna 64 jaren.
J. C. VOGELENSANK,
Wed. *J. Grootendorst.*

*** Heden in den vroegen morgen overleed te *Nijmegen*, in den hoogen ouderdom van ruim zeven-en-tachtig jaren, Mejufvrouw AGNIETA VERHEIJEN, Wed. wijlen den Heer *Jacob Bongaards Mz.*
NIJMEGEN, den 17den December 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geachte Tante en Behuwd-Tante, Mejufvrouw KLARA DE HEER, in den ouderdom van bijna 87 jaren.
C. DE HEER.
MAASSLUIS, J. H. DE HEER Gz.
18 December 1857. D. VAN SCHIE,
Execut. Testamentair.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Den 18den December 1857, ontsliep op *den Huize* WESTERVOORDE, Gemeente *Olst*, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe MARIA ELISABETH REINIERA VAN SUCHTELEN VAN DE HAARE, geboren Jonkvrouwe ALBERDA VAN MENKEMA, in den ouderdom van 59 jaren.

*** Heden overleed alhier, kalm en wel voorbereid onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-vader, H. VISSCHER, in den ouderdom van ruim 82 jaren.
BLOKZIJL, *Uit aller naam,*
18 December 1857. J. VISSCHER.

*** Op den 18den December 1857 is te ZUTPHEN overleden, Vrouwe CAROLINA Baronnesse VAN BRAKELL DOORWERTH, geliefde Echtgenoot van Mr. HENDRIK ANTHON Ridder VAN RAPPARD.

*** Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 70 jaren, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster Mejufvrouw MARIA ELIZABETH OVERBEEK. L. BACKER OVERBEEK.
J. GELDORP.
HAARLEM, 18 December 1857.

*** Gisteren avond ontsliep onze dierbare IMAN JOHANNES MARINUS, bijna vijf jaren oud.
'S GRAVENHAGE, W. F. G. L. FRANÇOIS.
den 19den December 1857. A. R. J. C. FRANÇOIS,
Eenige kennisgeving. BOEIJE.

*** Heden overleed na eene langdurige doch smartelijke ongesteldheid mijne veel geliefde Echtgenoote JEANETTE JACOBA NOODT, in den ouderdom van ruim 38 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van vijf en een half jaren. J. VITRINGA DE WAL.
ELBURG, den 20sten December 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van onze zeer geachte Tante, Mejufvrouw *M. Francke*, betuig ik bij deze aan Familie, Vrienden en Bekenden mijnen opregten en innigen dank.
HEIJLAAR, onder *Prinsenhage*, C. L. DE WIT.
den 19den December 1857.

*** Voor de zeer vele bewijzen van deelneming, zoo binnen als buiten deze Stad, ons betoond bij het afsterven van onzen waarden Behuwd-Broeder en Broeder, den Heer *J. Herrewijn J. Hz.*, betuigen wij den welmeenenden dank.
ROTTERDAM, G. C. VAN STAVEREN.
20 December 1857. J. M. VAN STAVEREN,
HERREWIJN.

*** Aan de Houders van Obligatien of van Renversalen van dien, ten laste van *de Bank van Tavolière te Napels*, wordt hierbij kennis gegeven, dat de Heeren G. A. VAN DER VOORT, J. H. ROELOFSZ, J. BRASKAMP, J. C. P. BRACK en J. K. J. VAN HERBERGHEN, welwillend op zich hebben genomen, de ontslagene Commissie te vervangen, waarop den 11den dezer de Acte voor den Heer Notaris Mr. J. COMMELIN gepasseerd is.
Amsterdam, 19 *December* 1857.
Namens de daartoe benoemde Commissie:
W. WILLINK.

*** Een CANDIDAAT NOTARIS, P. G., zag zich liefst in Z.-Holland geplaatst, op een druk Notaris-Kantoor of ter waarneming des verkiezende van al de werkzaamheden, kunnende ook als zoodanig bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag overleggen. Adres met *franco* Brieven onder Letter H., bij den Boekhandelaar WENK te Rotterdam.

*** Tegen den *eersten Maart* wordt gevraagd, op een Instituut in Z. H., een SECONDANT, P. G., van goede getuigenissen voorzien en liefst van den tweeden Rang, geëxamineerd in de Fransche en Engelsche Talen, terwijl zij, die ook onderwijs in de Hoogduitsche Taal en Wiskunde geven het meest in aanmerking zullen komen. Salaris geëvenredigd aan bekwaamheden. Brieven *franco*, onder Letter B., aan den Boekhandelaar M. J. VISSER, te 's Gravenhage.

*** In eene der voornaamste Steden van Noord-Holland wordt met primo Februarij 1858 verlangd, in het vak van *Kruideniers waren*, Een EERSTE BEDIENDE, (van de P. G.), bekwaamheid in het Koffijbranden, goed kunnende Rekenen en Schrijven, vlug met de schaal en gewigt omtegaan zijn hoofdvereischten. Salaris tachtig à honderd verval 10 à 20 Gulden naar bekwaamheid. Belanghebbenden wel voorzien met bewijzen van eerlijkheid en trouw. Adresseren zich bij den Boekhandelaar A. BERGMAN, te Alkmaar. Brieven *franco*, onder Lett. J., doch liefst in *persoon.*

*** **H. H. NOTARISSEN.**

Een JONG MENSCH van de P. G., zeven achtereenvolgende jaren in Zuid-Holland, op een Notaris-Kantoor ten Platten Lande werkzaam geweest, en Cs. Ns. wenscht met 1° Januarij a. s. of eerder, op een druk Kantoor bij een Notaris, liefst in een der groote Steden van de Provinciën Z. Holland, N. Holland, Gelderland of Utrecht, geplaatst te worden, tegen genot van Kost en Inwoning, of vergoeding daarvoor, en Salaris naar bekwaamheden.
Inclinerenden vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter S., bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN JR., Kalverstraat, te Amsterdam.

Men verlangt tegen Februarij aanstaande:
Eene bekwame
WERKMEID,
goed kunnende Strijken. Adres met *franco* Brieven, onder het Nommer 12251, aan het Advertentie-Bureau van H. NIJGH, te Rotterdam.

*** Er wordt ten spoedigste gevraagd, een SMIDSKNECHT, die bekwaam is voor het Vuur en de Travaillie. Bij de Wed. H. BLOM, te Monnickendam.

*** **ER WORDT GEVRAAGD.**

Eene MODISTE, van de Prot. G., in het van Dames-Hoeden, welke zeer vlug kan garneren en in staat is, om met de Dames te kunnen spreken. Adres *franco* onder Lett. D., aan de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN te Rotterdam.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 28sten December 1857, des middags te 12 uur, zal door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in een der vertrekken van het Provinciehuis te Groningen, in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar worden **aanbesteed:**

Het AANLEGGEN van een GRINDWEG in de gemeenten Leek en Marum, in twee Perceelen, als:

1ste Perceel. Van het zuidelijk einde van den provincialen Kunstweg van Enumatil naar de zandhoogte, over Midwolde en Tolbert, tot het midden der grensscheiding tusschen de gemeenten Leek en Marum, lang 6535 ellen (daaronder niet begrepen de keijenstraat te Tolbert, lang 480 ellen), benevens een zijtak van genoemden weg nabij de Linde, langs den Drentschen weg, tot de brug over het Molenkanaal te Leek, lang 2004 ellen.

2de Perceel. Van het midden der grensscheiding tusschen de gemeenten Leek en Marum, of het einde van het 1ste Perceel, over Niebert, Nuis en Marum, tot de grensscheiding met de provincie Friesland bij de Friesche palen, lang 11065 ellen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, voor ieder Perceel afzonderlijk en in massa.

De gadingmakenden kunnen van de Begrooting van kosten van voorschreven werk ter Provinciale Griffie van Groningen kennis nemen.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, ligt, behalve in het *Provinciehuis* te Groningen, ter lezing: Te Groningen in *den Doelen*, bij de Kasteleins *Uithoff*, *Eekhoff*, Wed. *Bontekoe*, *Ten Have*, de Wedw. *de Jonge* en *Swartwold*, alle aan de Groote Markt; voorts bij de Kasteleins *Spinhoff* aan de Vischmarkt, *Plaat* in het *Blaauwe Paard*, *Visser* in *de Zon* en *J. A. Heikens* in *de Zwaan*; bij de Wedw. *N. de Mulder* in *het wapen van Amsterdam*, bij de Wedw. *Rasker* op den hoek van het Ameland; in de *Stads Herberg* en in de *Slingerij* buiten de Apoort, bij de Kasteleins *Middelkoster* bij de Ebbingepoort en bij *R. R. Elema* in de *Altena*; te Zoutkamp bij den Kastelein *S. H. Woldringh*; te Warfhuizen bij *J. A. Enuma*; te Winsum bij de Erven *Wiersema*; te Bedum in het *Gemeentehuis*; te Onderdendam in het *Zijlvesterhuis* en bij den Kastelein *Jan Knoop Pathuis*; te Appingedam bij de Kasteleins *Evers*, *Wiersum* en *Houwing*; te Delfzijl bij de Kasteleins *Ter Steeg*, *Hazenhoek*, *Hemmes*, *S. J. de Vries* en *van Goor*; te Ten Boer in het *Gemeentehuis*, bij den Kastelein *P. Meeuwes* te Ten Post en bij den Kastelein *A. Linthorst* te Kaakheem; te Termunterzijl bij den *Zijlvoarder*; te Martenshoek bij de Wedw. *Meurs*; te Zuidbroek bij den Kastelein *Monkhorst*; te Winschoten in het Hôtel *Wiseman* bij *P. D. Dijkhuizen* en bij den Kastelein *P. Oosterveld*; te Nieuwe Schans en te Veendam in het *Gemeentehuis*; te Grijpskerk bij de Wedw. *de Boer*; te Zuidhorn in het *Gemeentehuis*; te Noordhorn bij den Kastelein *A. H. Wieringa*; te Usquert, te Oude Pekela, te Leek te Marum en in het Uithuizermeeden in het *Gemeentehuis*, en eindelijk in het *Provinciehuis* te Leeuwarden, te Assen, te Zwolle, te Arnhem, te Utrecht, te Haarlem en te 's Gravenhage.

Nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te Groningen.

Groningen, *den 7den December* 1857.
De Commissaris des Konings voornoemd,
I. A. VAN ROIJEN.

H. H. GENEESKUNDIGEN,

Door sterfgeval biedt zich, op een welvarend Dorp in de volkrijke streek tusschen Hoorn en Enkhuizen, de gelegenheid aan, tot overname eener PRAKTIJK, die gedurende ongeveer een eeuw, een goed bestaan heeft opgeleverd, benevens een weldoortimmerd WOONHUIS met ERF, en een welvoorziene APOTHEEK, met de daarbij behoorende Gereedschappen. Adres bij de Eigenaresse de Wed. A. BLOK, te Bovencarspel. Brieven *franco.*

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op *Zaturdag* den 9den Januarij 1858, des morgens ten 10 ure precies, ten huize van den Kastelein *R. Abels*, te Haren, publiek worden Verkocht:

HET LANDGOED VOORVELD,

bestaande in roijale Heeren-Behuizing, met Koetshuis en Stalling, Knechtswoning, Oranjerie, Perzikkenkast, Broeijerij, Hoven en Tuinen, Gestoelte in de Kerk te Haren; voorts groote BOEREN-WONING en SCHUUR, uitgestrekte aangelegde BOSSCHEN met zwaar Eiken- en Beuken-Hout, en wijders beste BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN; alles staande en gelegen aan den Straatweg, onder Haren, nabij Groningen, en breeder omschreven in den Catalogus van de *Goederen*, in 40 Perceelen gesplitst, te bekomen ten Kantore van den Notaris, tegen betaling van **25** Ct., ten *voordeele van de Armen van Haren*, en ook vermeld in eene Annonce in de *Groninger Courant* van den 9den December j. l.

*** Bij J. SCHUITEMAKER, te Purmerende, ziet heden het licht:

ALMANAK
VOOR
PROTESTANTSCHE NEDERLANDERS,
1858.
ONDER REDACTIE VAN
ALB. VAN TOORENENBERGEN,
Bevattende twee keurige staalgravures, een Muzijkstukje en 228 blz. in postformaat. In gewonen netten Omslag 60 cents; in linnen Prachtbandje 90 cents; in fijn linnen Bandje, verguld op sneê, in Koker *f* 1,40.

DE ROOMSCHE KERK
IN BETREKKING TOT DE WAARHEID GODS.
EENE EVANGELISCHE TOESPRAAK DOOR
ALB. VAN TOORENENBERGEN.
PRIJS 50 CENT.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Een' groot solide HEERENHUIS met grooten rentgevenden TUIN (1 Bunder), in het welgelegen Dorp Wijchen, 2 uren van Nijmegen. Te bevragen bij den Notaris P. VEMER, te Wijchen. Brieven *franco*.

PUBLIEKE VERKOOP EENER BOERENPLAATS.

ALBERTUS REGNERUS SLOOS, Notaris te Winkel, zal op Woensdag 13 Januarij 1858, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *de Zwaan*, bij *Abr. Strijker*, te Winkel, na bekomen verlof der Arr. Regtbank te Alkmaar, publiek Veilen en Verkoopen:

Eene kapitale, hechte en kortelings aanzienlijk vertimmerde BOERENWONING, voorzien van uitmuntende Bergplaats voor Vee, Hooi en Graan, met BOET, WAGENHUIS, ERVEN, rijke BOOMGAARDEN en differente Perceelen aller vruchtbaarst BOUW- en extra wel toegemaakt WEILAND, 't een en ander, bij uitstek goed besloot, en het laatste voorzien van onderscheidene Zoet Waterputten tot drenking van Vee, alles bij elkander gesitueerd op Limmerschouw in den Oosterpolder te Winkel, en (met inbegrip van twee bijbehoorende Perceelen BOUWLAND, gelegen onder de gemeente Nieuwe Niedorp) te zamen groot 35 Bunders 86 Roeden 90 Ellen, alles breeder bij biljetten omschreven.

De kooper van voorschreven goederen, die dagelijks te bezigtigen zijn, zal een deel der Koopschat tegen billijke renten op dezelve kunnen gevestigd houden.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris SLOOS te Winkel, waar de Eigendomsbewijzen, zoowel als de kadastrale Kaarten en Extracten alsmede de Veilconditiën in tijds ter inzage zullen liggen, terwijl de Heer C. MULLER Cz. te Barsingerhorn zich mede tot het geven van inlichtingen heeft bereid verklaard.

Duiven - Liefhebbers!!!

P. VAN KATWIJK, JUNIOR, te *Schiedam*, debiteert met goed succes:

DE DUIVENTEELT,
TOT NUT EN VERMAAK, OF DE
VLUGT- EN HOFDUIVEN,
naar haren aard en eigenschappen beschreven, met opgave van al wat bij het houden van Duiven valt op te merken,
DOOR **Dr. D. KORTH.**
Vrij bewerkt naar het Hoogduitsch, door
E. C. ENKLAAR.
Prijs 85 Cents.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

EEN LEVENSTEEKEN
OP EEN DOODENVELD
DOOR
J. HERMAN DE RIDDER.

Met eene Staalgravure. Prijs *f* 1,60; gebonden *f* 1,90.

Dit werkje, slotsom van een onbenevelden blik op verschijnsels en teekenen van onzen tijd, zal ten volle bevredigen een iegelijk, die een boeijenden en juisten blik verlangt te vestigen op de *Rivieren, Plantages en Bosschen van onze Kolonie* **Suriname** *en hare bewoners.*

*** Door W. F. DANNENFELSER, te Utrecht, is uitgegeven en alom te verkrijgen:

MIJN VERBLIJF
IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE EN AFGEZONDERDE
GEVANGENIS.
Beschouwingen over die beide Inrigtingen door een
ONTSLAGEN GEVANGENE.
Medegedeeld door
Mr. C. J. N. NIEUWENHUIS.
Prijs *f* 0,75.

*** De Boekhandelaars DE WED. L. VAN HULST EN ZOON, te Amsterdam, geven uit:

LECTUUR BIJ DEN HAARD.
Naar den Tweeden Druk uit het Engelsch van
GEORGE FREDERICK PARDON

In 12°. met fraai gelithographeerd Vignet. Prijs *f* 1,25.

Dit geestig geschreven Werkje heeft in het oorspronkelijke zulk een' buitengewonen opgang gemaakt, dat eene aanzienlijke oplage *binnen tien dagen geheel was uitverkocht.*

*** Bij K. H. IDEMA te Medemblik is uitgegeven:

ONZE TUIN.

TUIN EN TUINBOUW,
met het oog op den Mensch en het menschelijk leven beschouwd, door **K. KOOIMAN Az.**, *Onderwijzer te Hoog- en Laag Zwaagdijk*, met een Voorwoord van A. W. VAN CAMPEN, *Theol. Doct. en Predt. te Opperdoes.*
Prijs 90 Cents.

*** Heden werd uitgegeven en is alom te verkrijgen:

DE TROONSBESTIJGING
VAN
KEIZER NICOLAAS I VAN RUSLAND
in het Jaar 1825,
door Baron M. VON KORFF.
Gr. 8°. met Vignet. *f* 2,50.

*** Alom is de Inteekening geopend, op:

BLIKKEN
IN HET
LEVEN DER NATUUR.
POPULAIR TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NATUURKENNIS ONDER ALLE STANDEN.

Onder redactie van de Heeren Dr. *J. Bosscha Jr*, Dr. *R. S. Tjaden Modderman* en Prof. *W. F. R. Suringar.*

Zes afleveringen, ieder van 48 bladzijden, vormen jaarlijks een boekdeeltje, voor
SLECHTS 90 CENTS.

Drie deeltjes zien reeds het licht, en zijn alom te bekomen, alsmede de Prospectus voor het vierde Deeltje.

SURINGARS GOEDKOOPE
BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN.
Gezellig en nuttig onderhoud aan den huisselijken haard.

In maandelijksche afleveringen, verschijnt jaarlijks een deel in buitengewoon groot formaat van 380 bladzijden of 760 kolommen, compressen, doch duidelijken druk, gezamenlijk meer dan een half millioen letters bevattende, voor den geringen prijs van
***f* 2,50 PER JAAR.**

Het eerste deel is in meest alle Boekwinkels voorhanden, waar tevens *proef-afleveringen* en *Prospectussen*, eene opgaaf van den rijken inhoud des eersten deels bevattende, *gratis* te bekomen zijn.

DE ZEGEN DES OUDERDOMS.
Stille uren aan de avond des levens.
onder Redactie van
Ds. G. P. KITS VAN HEYNINGEN.

Dit werk, met eene buitengewoon duidelijke letter gedrukt, verschijnt bij maandelijksche afleveringen, en vormt jaarlijks een boekdeel voor den prijs van *f* 3,25, alom verkrijgbaar.

Het eerste deel ziet het licht. Proefafleveringen in alle Boekwinkels verkrijgbaar. G. T. N. SURINGAR.
Leeuwarden, December 1857.

VOOR REDERIJKERS EN BEMINNAARS VAN DRAMATISCHE POEZY,
komt van de pers en is alom te bekomen:

TWEE DRAMATISCHE GEDICHTEN.

I. DE STRIJD DER CRINOLINE, Blijspel in twee bedrijven.

II. DE STERVENDE DICHTER, Fragment uit de Camoëns van **F. HALM**, door C. W. DRESSELHUIS. kl. 8°. prijs te zamen 40 Ct.

*** Bij H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar, is uitgegeven en alom te bekomen:

DICHTERLIJK MOZAÏK,
DOOR
L. VAN DEN BROEK.

Post-octavo, in geïllustreerden omslag. Prijs 90 Cent.

Dit allerliefste Dichtbundeltje bevat keur van Schets en Ernst, en levert zeer geschikte Stukjes op, om op Nuts-Vergaderingen en andere Vereenigingen als Bijdragen te worden voorgedragen.

Bij denzelfden Uitgever ziet tevens het licht:
Een nieuwe Roman van J. F. SMITH, getiteld:
DICK TARLETON, OF LICHT EN SCHADUW DES LEVENS.
In 2 Deelen, met 2 verschillende Vignetten. Prijs *f* 6,75.

*** Bij P. ENGELS te Leyden verschijnt heden en is alom verkrijgbaar:

BEDORVEN KINDEREN.
SCHETSEN DOOR
A. VAN DER HOOP JUNIOR'SZOON.

Het is een werkje (*geen kinderboekje*) gebonden in keurig linnen bandje, verguld op snede, met titelplaat, in den trant van de zoo gunstig bekende „*Daguerréotypen*" van denzelfden auteur. Prijs *f* 0,80.

GODSDIENSTIGE BESCHOUWINGEN,
INZONDERHEID OP
CHRISTELIJKE FEESTDAGEN.
Naar het Hoogduitsch van **Chr. Wm. SPIEKER**, door **Mej. C. C. W.**
2e uitgaaf, in linnen, verg. op snede *f* 0,75.

Voorts wordt met succes gedebiteerd:

EERSTE GEDICHTEN
VAN
E. LAURILLARD,
Theol. Doct. en Pred. te Leyden.
getiteld: **PRIMULAE VERIS.**
Gebonden in linnen, verg. op snede . . . . *f* 0,90
Ingenaaid . . . . » 0,60.

ALOM TE BEKOMEN:
De vijfde vermeerderde druk van
NUMAN
HANDBOEK VOOR HET VEE.
708 Bladzijden digt in een gedrukt en 2 Platen,
à *f* 2,90.

NIEUW KINDERBOEKJE
VAN
Elisab. Wetherell.

Bij G. DE GEUS, te 's Gravenhage, zien heden het licht:

1°. De Kinderen van Oom RUTHERFORD, of een Zomertje op het Land, door **ELISABETH WETHERELL**, Schrijfster van „*de Wijde, Wijde Wereld*, *de St. Nicolaas Schoen*, *enz.* Gebonden in heel Linnen Bandje. Prijs . . . . *f* 1,80.

2°. Het Werkelijke Leven in een Kinderpak. Oorspronkelijke Verhalen voor de Jeugd. Gebonden in heel Linnen Bandje. Prijs . . . . *f* 1,30.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, is heden van de Pers gekomen en algemeen verkrijgbaar gesteld:

DE EERSTE AFLEVERING VAN
WILH. BAUMEISTERS.

Handleiding tot de Paardenkennis voor Veeartsen, Paardenfokkers en Paardenliefhebbers, door J. A. ALERS, naar de vierde verbeterde en vermeerderde uitgave van Dr. *A. Rueff*, Hoogleeraar te Hohenheim. Met 211 naar het leven geteekende en in den tekst gedrukte Houtgravuren.

KOMPLEET IN 5 AFLEVERINGEN à 85 CENTS.

De opgang, die dit nuttig werk in Duitschland maakte, waar in een kort tijdsbestek niet minder dan vier drukken werden uitverkocht, moge ook voor Nederland tot voldoende aanbeveling strekken, waarin zoo weinig degelijke werken over de Paardenkennis bestaan.

*** In alle Boekwinkels is te verkrijgen: **De**

GEPARFUMEERDE KALENDER VOOR 1858.
Prijs 50 Cents.

Deze Kalender, die in de Schrijf-Portefeuille der jonge Dames, een geheel Jaar, een aangename geur verspreidt is met **Nieuwejaarsdag** een allerliefst present.

*** VAN DRUTEN EN BLEEKER te Sneek geven uit:

F. BASTIAT,
STAATHUISHOUDKUNDIGE HARMONIËN.
UIT HET FRANSCH DOOR
MR. C. S. A. VAN DER AA.
TWEEDE GOEDKOOPE UITGAAF.
2 Dln, 846 pag's, *f* 3,60.

Om dit allerwege zoo gunstig bekende en nuttige Boek in zeer vele handen te krijgen, hebben de Uitgevers ook den Prijs van *dit* Werk zoo buitengewoon laag gesteld.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.